

Ala xa masenyi Annabi Pɔlu naxan seɓe

Filipi danxaniyatɔe jama ma

Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Yi Kitaabui findixi bataaxe nan na Isa xa xɛera Pɔlu naxan seɓe Isayankae ma naxee nu sabatixi Filipi taa kui. Singe Pɔlu nu bara kawandi ti menni alako mixie xa danxaniya Isa ma. E xa danxaniya naxa sabati a fanyi ra, han e Pɔlu mali a xa wali kui yire gbete. Na taruxui sebexi Isa xa Xɛerae xa Taruxui kui, sora 16.

Pɔlu to balan geeli Rɔma a xa danxaniya xa fe ra, Ala naxa a niya a xa bataaxɛe seɓe danxaniyatɔe jama ndee ma. Pɔlu naxa bataaxe keren seɓe Filipi danxaniyatɔe ma. A naxa e ralimaniya alako e xa lu Ala sagoe, e man xa findi misaali fanyi ra naxan nɔma a niyade mixi gbete xa bira Isa fɔxɔ ra. Pɔlu naxa e ratu a e mu nɔma e yete rakiside e xa fe fanyi saabui ra, fo Isa saabui ra naxan a yete baxi sɛrɛɛ ra dunija birin be.

To Isayankae man nɔma limaniya sɔtɔde yi Kitaabui saabui ra. Ala xa masenyi xaxili fanyi nun senbe fima mixie ma e na e bɔɓe rabi a be. Ala xa won mali alako won xa sɛɛwe kolon naxan fatanxi Alatala ra. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Pɔlu naxan seɓe

Filipi danxaniyatɔe jama ma

1

Xɛɛbui

¹ N tan Pɔlu nun Timote, naxee findixi Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa konyie ra, muxu bara wo xɛebu, Ala xa Mixi Sugandixi xa seniyentɔe naxee na Filipi, a nun wo xa yareratɛe nun wo malimae. ² Won Baba Ala nun a xa Mixi Sugandixi Marigi Isa xa hinne nun bɔɓesa fi wo ma.

³ Temui birin n na ratu wo ma, n Ala tantuma nɛ. ⁴ N Ala maxandima wo be sɛɛwe ra temui birin, ⁵ barima wo bara n mali Ala xa masenyi kawandife ra kabi a fɔle han yakɔsi. ⁶ N a kolon, Ala, naxan wali fanyi fɔlɔxi wo tagi, a fama nɛ a rakamalide a xa Mixi Sugandixi Isa fa lɔxɔɛ. ⁷ A lan nɛ yi xaxili xa lu n be barima wo rafan n ma. Xa n na geeli kui, xa n na Ala xa xibaaru fanyi xunmageresofe kawandi ra, Ala hinnema nɛ

won birin na. ⁸ Ala a kolon n wo xanuxi alo a xa Mixi Sugandixi Isa wo xanuxi ki naxe.

⁹ N Ala maxandima ne wo be alako wo xa xanunteya xun xa masa fe kolonyi nun fahaamui tilinxi ra, ¹⁰ alako wo xa no a kolonde fe naxan tide gbo. Na kui, wo boje xa fiixe, marakorosi yo naxa lu wo ma Ala xa Mixi Sugandixi fa loxe. ¹¹ Na loxe Isa fama ne wo matinxinde alako Ala xa matxo, a senbe xa kolon.

Polu nun kawanditie

¹² N ngaxakerenyie, wo xa a kolon, toore naxan n lixi, na bara Inyila Isa masenyi wali rasoneya, ¹³ barima mange xa soorie nun mixie birin bara a kolon n na geeli kui Ala xa Mixi Sugandixi xa fe nan ma. ¹⁴ N ngaxakerenyie bara limaniya Marigi xa fe ma n ma paxankate saabui ra. Yakosi e mu gaaxuma fefe ya ra, e Ala xa masenyi kawandima senbe ra.

¹⁵ Nondi nan a ra, ndee na Ala xa Mixi Sugandixi xa fe kawandife mile nun toone nan ma, konon ndee fan na kawandi tife boje fanyi nan na. ¹⁶ Nee a rabafe xanunteya nan na, barima e a kolon a n findixi Xibaaru Fanyi xunmagereso nan na. ¹⁷ Booree Ala xa Mixi Sugandixi xa fe kawandima e xa yete igboja nan na. E boje mu fiixe. E joxo a ma a e noma n ma geeli paxankate xun masade e xa kawandi ra. ¹⁸ Fefe mu a ra. Xa e boje fiixe, xa e boje mu fiixe, e na Ala xa Mixi Sugandixi xa fe masenfe. Yi findima seewe nan na n be to nun tina, ¹⁹ barima n a kolon fe naxee bara n li, e findima kisi nan na n be wo xa Ala maxandi saabui ra nun a xa Mixi Sugandixi Isa Xaxili xa mali saabui ra.

²⁰ N a kolon n fe birin nabama alako n naxa yaagi fefe ra. N xa limaniya yakosi alo temui dangixi alako Ala xa Mixi Sugandixi xa matxo so to n ma simaya xa na mu n ma faxe saabui ra. ²¹ N ma dunjeigiri kui, n birama ne Ala xa Mixi Sugandixi foxo ra. N ma faxe findima fe fanyi nan na n be, ²² konon xa n lu dunja, n noma ne wali gbegbe rabade Ala be. Awa, n munse rabama? N mu a kolon. ²³ Na fe na n bendunfe yire firin. A xoli n ma n xa keli be, n xa siga Ala xa Mixi Sugandixi yire. Na fan dangi fe birin na. ²⁴ Konon a lanma n xa lu dunja wo tan ma fe ra. ²⁵ N bara a kolon n luma ne wo ya ma alako wo xa siga yare, wo man xa seewa danxaniya kui. ²⁶ N na gbilen wo yire, wo xa matxo Ala xa Mixi Sugandixi Isa be, na xun fama masade n ma fe ra.

²⁷ Wo pere ki xa lan Ala xa Mixi Sugandixi xa Xibaaru Fanyi ma tun, alako xa n na wo ya ma ba, xa n mu na ba, n noma a kolonde xaxili keren nan na wo be, wo birin

walife danxaniya keren nan na, danxaniya naxan fatanxi Ala xa Xibaaru Fanyi ra.
²⁸ Wo naxa gaaxu wo gerefæ ya ra. Wo xa limaniya findixi tɔnxuma nan na e bɛ e lɔfɛ
ra, wo fan xa a kolon wo kisima nɛ. ²⁹ Na kisi kelixi Ala nan ma, barima a bara hinne wo
ra dɔxɔ firin: Wo danxaniyafɛ Ala xa Mixi Sugandixi ma, a nun wo man tɔɔrɔfɛ a bɛ, ³⁰
alɔ wo n fan to tɔɔrɔ ra ki naxɛ. Alɔ wo man bara a mɛ ki naxɛ, han ya n na na tɔɔrɛ nan
kui.

2

Isa xa misaali

¹ Ala xa Mixi Sugandixi to madundui nde fima wo ma, a xa xanunteya to limaniya
nde fima wo ma, lanyɪ to na wo nun Ala Xaxili Seniyeɔxi tagi, xanunteya nun kinikini
nde to na wo yi ra, ² wo xa n ma jɛlexinyi rakamali. Wo lu lanyɪ kui. Xaxili keren,
xanunteya keren, nun jɛrɛ ki keren nan xa lu wo tagi. ³ Wo naxa fɛfɛ raba tɔɔnɛ kui. Wo
naxa wo yetɛ rafisa wo booree bɛ. Wo nde ba wo xa fɛ ra, wo a sa wo boore gbe xun
yetɛ magore kui. ⁴ Wo naxa wo yetɛ xa munafanyi fɛn. Wo wo booree nan ma
munafanyi fɛn.

⁵ Wo yuge xa lu alɔ Ala xa Mixi Sugandixi Isa.

⁶ Kabi abadan, a nu na Ala kɛpa nɛ,
kɔnɔ a mu tin a xa a yetɛ tide sa Ala ilanyɪ.

⁷ A naxa diɔnɛ a yetɛ birin ma,
a tin lude konyi kɛpa ma,
a bari dunɪpa ma alɔ adamadi,
mixie fan naxa a kolon adamadi ra.

⁸ A naxa a yetɛ magoro,
a xa Ala sago raba,
han a naxa tin faxɛ ra wuri magalanbuxi ma.

⁹ Na nan a toxi Ala naxa a binya,
a a xili gbo dangi xili birin na,

¹⁰ alako naxee na koore,
naxee na bɔxi,
naxee na bɔxi bun ma,
e na Isa xili mɛ temui naxɛ,

e birin xa e xinbi sin a bun,

¹¹ e xa a fala,

«Ala xa Mixi Sugandixi Isa nan na Marigi ra.»

Na xa findi matoxɔɛ ra Baba Ala bɛ.

¹² N xanuntenyie, wo bara n xui suxu n nu na wo tagi temui naxɛ. Yakɔsi fan, wo xa Ala xa yaamarie rabatu n xanbi dangife a singe ra. Wo xa gaaxu Ala ya ra, wo xa wakili wo xa kisi xa fe ra. ¹³ Ala nan fe ragirima wo ma alako wo janige xa lan a gbe ma, wo xa a waxɔnfe raba. ¹⁴ Wo nɛ fefe rabama wo naxa wo yaxaseri masa, wo naxa sɔnxɔ, ¹⁵ alako nɔndi nun seniyenyi xa lu wo bɛ, wo tan Ala xa die naxee yanbama alɔ tɛ dɛxɛ yi dunjpa mixi jaaxi tinxintaree ya ma, ¹⁶ wo nɛ kisi masenyi tima temui naxɛ. Na kui, n matoxɔɛ sɔtɔma Ala xa Mixi Sugandixi fa lɔxɔɛ, barima n mu dunjpa igirixi tɔɔrɛ kui fufafu ra. ¹⁷ Hali n faxa wo bɛ, n ma dunjɛigiri fama findide wo bɛ serɛxɛ nan na naxan sama wo xa danxaniya serɛxɛ xun ma. Na n naseewama nɛ. ¹⁸ Wo fan xa seewa, won birin xa seewa.

Timote nun Epafrodite

¹⁹ N bara n xaxili ti Marigi Isa ra a xa n mali alako n xa Timote xɛɛ wo ma, alako a xa n nalimaniya wo xa xibaaru ra. ²⁰ Mixi yo mu na n yi ra, wo xa fe rafan naxan ma alɔ a tan. ²¹ Birin wama e yete kan xa geeni nan xɔn ma, e mu na Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa geeni xa fenfe. ²² Wo a kolon Timote bara a tun nabɛxi tɔɔrɛ kui Ala xa Xibaaru Fanyi xa fe ra. Kabi a naxa wali fɔlɔ n seeti ma temui naxɛ, a bara lu alɔ di naxan birama a baba fɔxɔ ra. ²³ Na kui, a xɔli n ma n xa a xɛɛ wo yire, n ma fe makenenma temui naxɛ. ²⁴ N a kolon a gbe mu luxi, Ala xa a ragiri n xa fa wo yire.

²⁵ Kɔnɔ n ma mapɔxunyi ma, fo n xa n ngaxakerenyi Epafrodite xɛɛ wo yire. A bara n mali ki fanyi ra Ala xa fe geremaso kui, alɔ wo a xɛɛxi n ma fe naxan ma. ²⁶ Wo to xɔli bara a suxu ki fanyi. A bara kɔntɔfili barima wo bara a xa fure fe mɛ. ²⁷ A fura nɛ a jaaxi ra. A gbe mu nu luxi a xa faxa, kɔnɔ Ala naxa kinikini a ma. Ala naxa kinikini n fan ma, alako na sunnunyi naxa sa n ma tɔɔrɛ xun. ²⁸ Na na a ra n bara gbata a xɛefe ra wo ma alako wo xa jɛlexin a tofe ra, n fan bɔjɛ ndedi xa sa. ²⁹ Wo xa a rasene Marigi xili ra seewe kui. Wo xa yi mixi mɔoli binya, ³⁰ barima a mu tondi fefe yo ra Ala xa Mixi Sugandixi xa wali kui, hali a findi a bɛ faxɛ ra. A bara n mali wo tan mu nu nɔma n

malide naxee ra.

3

Kisi sɔtɔfe

¹ Yakɔsi, n ngaxakerenyie, wo xa sɛɛwa wo Marigi ra. N mu taganma gbilende fee tagi rabade wo bɛ, n naxee sɛbɛxi wo ma temui dangixi, alako na xa wo ratanga. ² Wo xa wo yete ratanga mixi jaaxie ma, wali kobi rabae naxee wama fine rawalife tun mixi sunnafe ma. ³ Won tan nan na mixi sunnaxie ra a nɔndi ki ma, won tan naxee Ala batuma a Xaxili Seniyenxi saabui ra, naxee sɛɛwama Isa Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, naxee mu e xaxili tima e yete ra.

⁴ Xa n wa, n fan nɔma n xaxili tide n yete ra. Xa mixi nde a mapɔxunxi ne a a nɔma a xaxili tide a yete ra, n dangi na kanyi ra pon! ⁵ N sunnaxi a xi solomasaxan lɔxɔɛ ne, Isirayilaka nan n na, naxan kelixi Bunyamin bɔnsɔɛ, Eburu yati yati nan lanxi n ma n bari ki ma. ⁶ N nu biraxi Ala xa seriye fɔxɔ ra a Fariseni ki ne, n nu fa Isa xa danxaniyatɔɛɛ paxankata. Marakɔrɔsi jaaxi yo mu nu na n ma.

⁷ Kɔnɔ yakɔsi, n to bara danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi ma, n nu se naxan birin mapɔxunxi fe fanyie ra, e tide yo mu na n bɛ sɔnɔn. ⁸ Marigi Isa kolonfe nan tide gbo nee birin bɛ. Ala xa Mixi Sugandixi sɔtɔfe dangi na fe birin na, n bara naxee lu a xa fe ra. Na fee bara lu n bɛ alɔ fee fufafu alako n xa Isa xa munafanyi sɔtɔ. ⁹ N xa lu a tan nan ma fe, barima n yete senbe mu nɔma n findide mixi tinxinxi ra. N mu nɔma Ala xa seriye birin nabatude. Kɔnɔ xa n bara danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi ma, Ala tan nɔma ne n matinxinde. Ala nan mixi matinxinma danxaniya saabui ra. ¹⁰ Na kui, n wama naxan xɔn, n xa Isa kolon. N xa a xa marakeli senbe kolon, n man xa tɔɔrɔ alɔ a tɔɔrɔxi ki naxɛ. N wama lufe ne alɔ Isa nu na ki naxɛ a faxa temui, ¹¹ alako n fan xa keli faxɛ ma.

¹² N a kolon n mu nu ge na birin sɔtɔde sinden, n ma fe mu gɛxi kamalide. Kɔnɔ n xa siga yare alako Isa n sugandixi fe naxan ma, n fan xa a xa fe suxu. ¹³ N ngaxakerenyie, n a kolon n mu gɛxi a suxude sinden, kɔnɔ n fe keren nan nabama: N mu n kobe ratoma, n sigama yare nan tun ma. ¹⁴ N birama ne n ma wali fɔxɔ ra, alako n xa sare sɔtɔ Koore Mange Ala won xilixi naxan ma a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra.

¹⁵ Won tan naxee xa danxaniya bara tilin, a lanma na mapɔxunyi nan xa lu won birin yi ra. Kɔnɔ xa a sa li mixi nde mu lanxi na fe ma, Ala fama na fan fiixede na kanyi

bɛ. ¹⁶ Won xa siga yare alɔ won darixi a ra ki naxɛ.

¹⁷ N ngaxakerenyie, wo xa n fɔxi raba. Mixi naxee jɛrɛ ki luxi alɔ muxu gbe, nee nan xa findi misaali ra wo bɛ. ¹⁸ Ala xa Mixi Sugandixi yaxuie bara wuya, naxee mu lama a xa serɛɛ ra wuri magalanbuxi ma. N jan bara na fala wo bɛ sanya wuyaxi, kɔnɔ yakɔsi n a masenma nɛ wo bɛ n yaye ra. ¹⁹ E bara lɔɛ. E yete waxɔnfe bara findi e xa ala ra. E naxan itema, na nan fama e ragorode. E birama yi dunija gbansan nan fɔxɔ ra. ²⁰ Kɔnɔ won tan xɔnyi na ariyanna nan na, won nakisima Marigi Isa kelima dɛnnaxɛ fafe ra won fɔxɔ ra. Won na na nan mamɛfe. ²¹ A fama nɛ won fate makinikinixie masarade, e xa lu nɔrɛ kui alɔ a gbe. A na rabama a senbɛ nan na, naxan dangi senbe birin nalanxi ra.

4

Marasi dɔnxɔɛ

¹ N ngaxakerenyie, a xɔli n ma n xa siga wo xɛɛbude. N bara jɛlexin wo xa fɛ ra, naxan bara a niya n xa binyɛ sɔtɔ. N xanuntenyie, wo bira Marigi fɔxɔ ra alɔ wo darixi a ra ki naxɛ.

² Ewodiye nun Sintike, yandi wo xa lan wo bore ma Marigi xa fɛ kui. ³ N malima fanyi, n bara i maxandi, i xa e mali, barima e fan bara n mali n ma kawandi tife geremaso kui. Kilementi fan bara n mali, alɔ n walibooree naxee xilie seɓexi kisi buki kui.

⁴ Wo seɛwa Marigi ra temui birin. N man xa a fala wo bɛ, wo xa seɛwa. ⁵ Wo xa bɔjɛ bexi xa makenen birin bɛ. Marigi mu buma fafe ra sɔnɔn. ⁶ Wo naxa kɔntɔfili fefe ra, wo xa Ala maxandi fɛ birin kui, wo xa a mayandi, wo xa a tantu. ⁷ Na kui, Ala bɔjɛsa nun xaxilisa fima nɛ wo ma naxan mɔɔli mu toma yi dunija fari. A na rabama a xa Mixi Sugandixi Isa nan saabui ra.

⁸ Dɔnxɔɛ ra, wo xa wo xaxili dɔxɔ yi fee nan xɔn ma: fɛ naxan yo findi nɔndi ra, naxan yo findi sɔɔbɛ ra, naxan yo tinxin, naxan yo seniye, naxan yo fan, naxan yo findi seriye ra, naxan yo rafan Ala ma. Wo xa wo xaxili dɔxɔ yi fee nan xɔn binyɛ nun tantui na naxee kui. ⁹ N naxan masenxi wo bɛ, wo naxan toxi n ma misaali kui, wo bira na fɔxɔ ra. Na kui, Bɔjɛsa Mange luma nɛ wo seeti ma.

Xɛɛbui

¹⁰ N bara Marigi tantu wo xa fɛ ra barima wo man bara wo jɔxɔ sa n xɔn. Singe wo nu bara wa n malife, kɔnɔ Ala mu a ragiri. ¹¹ N mu yi falaxi xɛ barima n hayi to na

se nde ma. N bara n matinkan n xa wasa so se naxan na n yi ra. ¹² Xa sese yo mu na n yi ra, xa se gbegebe na n yi ra, a birin fan. Xa kaame n suxuxi, xa n lugaxi, n bara wasa a birin na. Xa n bannaxi, xa n tɔɔrɔxi, n bara sɛɛwa a birin na. ¹³ N nɔma fe birin na n Marigi saabui ra, naxan senbe fima n ma. ¹⁴ Kɔnɔ wo fan fe fanyi nan nabaxi n be n malife ra n ma tɔɔre kui.

¹⁵ Filipikae, wo a kolon, kabi n naxa keli Masedon bɔxi Inyila Isa kawandi tife ra, danxaniyatɔe pama yo mu n mali fe nde ra fo wo tan. ¹⁶ Wo tan nan na rabaxi. Wo naxa n mali sanya firin n nu na Tesaloniki temui naxe. ¹⁷ N mu na sese fenfe n yete be. A xɔli n ma wo tan nan xa fe fanyi sɔtɔ a kui. ¹⁸ N hayi na naxan birin ma, n bara a sɔtɔ. Wo naxan nasanbaxi n ma Epafrodite saabui ra, a bara n wasa han a bara dangi a i. Na sɛrɛɛ bara rafan Ala ma, a a kenɛn. ¹⁹ N Marigi Ala fama fe birin fide wo ma wo hayi na naxan ma. Fɛɛɛ birin na a tan nan yi ra, a na birin nabama a xa Mixi Sugandixi Isa nan saabui ra. ²⁰ Ala tantu, Ala tantu. Ala naxan findi won Baba ra, won a tantuma ne han dunɔpa rapɔnyi.

²¹ Wo xa Isa xa seniyentɔe birin xeebu. ²² Seniyentɔe birin naxee na n seeti ma, a gbengbenyi naxee walife Mange Sesare xɔnyi, e bara wo xeebu. ²³ Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi, xa hinne wo birin na.